

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo
Kuvendi – Skupština – Assembly

VI Saziv

Prolečno zasedanje

Komisija za ekonomski razvoj, infrastrukturu, trgovinu, industriju i ruralni razvoj

Sednica br. 22/2018

Priština, 29.03.2018. godine, u 10:00 časova

Zgrada Skupštine, sala N - 10

ZAPISNIK

Sednici su prisustvovali: Sala Berisha – Shala, predsednica, Dardan Sejdiu, prvi zamenik predsednice, Adem Hodža, drugi zamenik predsednice, Hykmete Bajrami, Mimoza Kusari-Lila, Memli Krasniqi, Gani Dreshaj, Bilall Sherifi i Duda Balje, članovi.

Odsutan: Dardan Molliqaj, član.

Pozvani: Arsim Janova, V.d. predsedavajućeg Odbora Regulatornog ureda za energiju –RUE; Ilir Shala, načelnik Operatera sistema, prenosa i tržišta - KOSTT.

Ostali učesnici: Besim Sejfiqaj, Izet Rushiti, Selman Hoti, Petrit Pepaj, Adelina Murtezaj – RUE; Kadri Kadriu, Visar Hoxha – KOSTT; Dardan Abazi – INDEP; Amire Qamili - BIRN; Egzon Osmanaj, Jeta Krasniqi, Adelina Hasani – KDI i mediji.

Sednicom je predsedavala: Sala Berisha - Shala, predsednica Komisije.

Dnevni red:

1. **Usvajanje dnevnog reda;**
2. **Usvajanje zapisnika sa sednice održane 27.03.2018. godine;**
3. **Izveštavanje relevantnih institucija u oblasti energije, pozvani predstavnici RUE-a i KOSTT-a;**
4. **Razno.**

Predsednica je konstatovala da su ispunjeni uslovi za početak rada Komisije i otvorila sednicu prema dnevnom redu.

1. Usvajanje dnevnog reda

Dnevni red je usvojen bez izmena.

2. Usvajanje zapisnika sa sednice održane 27.03.2018. godine

Zapisnik sa sednice održane 27.03.2018. godine, usvojen je bez primedbi.

3. Izveštavanje relevantnih institucija u oblasti energije, pozvani predstavnici RUE-a i KOSTT-a;

Sala Berisha-Shala, predsednica, obavestila je prisutne o poseti KOSTT-u, zajedno sa poslanicom Mimosom Kusari-Lila, kako bi videli sprovođenje Sporazuma sa Srbijom o energetske sektoru, jer kako je rekla postoje stagnacije u sprovođenju sporazuma i zato danas su pozvani ove dve odgovorne institucije u oblasti energetike, da izveštavaju u Komisiji i razjasne gde napredujemo i gde stagniramo i koje su prepreke. Dodala je, videli smo u medijima da je Vlada izdvojila milion evra za KOSTT i da se objasni zašto je izdvojen taj iznos.

Mimoza Kusari-Lila, zahtevala je od predstavnika RUE-a da se fokusiraju na odgovor. Skupština Republike Kosovo je 9. februara 2018. godine donela nekoliko preporuka za RUE. Koje su mere preduzete da bi se sprovela preporuka Skupštine za nadoknadu potrošača, koji su nepravedno fakturisani za električnu energiju potrošenu u četiri severne opštine Kosova? Da li postoje u Zakonu o električnoj energiji gubici proglašeni kao politički gubici, koja je kategorizacija političkih gubitaka? Predstavnici KOSTT-a neka nam kažu kakva će biti energetska situacija nakon 31. marta 2018. godine i da li su imali neku drugu komunikaciju sa Vladom o načinu dalje nadoknade za plaćanje električne energije na severu? Da li će biti 01. april 2018. godine, datum sledeće krize za KOSTT ili se menadžira situacija?

Arsim Janova, RUE, naglasio je da se od novembra suočavamo sa problemima snabdevanja električnom energijom. U početku sa proizvodnjom električne energije od KEK-a, zatim nakon odluke suda o privremenoj meri od 1. decembra 2017. godine. Bili smo obavezni da sprovedemo sudsku odluku i fakture su se smanjile za 3,5%. Ovim delom se tereti KOSTT. KOSTT zbog nedostatka budžeta za kupovinu električne energije povukao je električnu energiju iz međunarodne interkonekcije. Nakon ovog postupka, ENTSO-E je dao ultimatum da se prekine povlačenje električne energije iz međunarodne interkonekcije do 01. marta 2018. godine. U toj situaciji, KOSTT je podneo zahtev Vladi da izdvoji milion evra za pokrivanje troškova na severu za mart mesec. Obaveze KOSTT-a za prošla tri meseca su dug međunarodnoj interkonekciji. Što se tiče tarifnog procesa, 1. aprila ove godine, nova petogodišnja tarifa bi trebala biti na snazi, ali zbog nekompletiranja odbora nismo mogli nastaviti javne konsultacije. Sve pripreme za novi tarifni proces završene su od strane osoblja RUE-a. Sada kada je odbor kompletiran, potrebno je oko dva meseca da završimo novi tarifni proces. Vlada bi trebala razjasniti šta će biti sa troškovima severa, kako bi se završio tarifni

proces. Što se tiče nadoknade potrošača za period koji su plaćali za troškove na severu, razgovaramo sa Vladom. Proces je veoma složen i pokušavamo pronaći rešenje za ovo pitanje.

Iliir Shala, KOSTT, odgovarajući na pitanja, naglasio je da smo podneli zahtev Vladi da se izdvoji budžet za april mesec. Na zahtev ministra MER-a, pripremićemo plan potrošnje za naredna četiri meseca i zahtevaćemo od Evropske unije da preuzme troškove severa.

Hykmete Bajrami, pitala je da li RUE ima evidenciju da je tokom celog tog perioda severni deo snabdevan od Kosova, a ne Srbije? Čuli smo da "Elektroprivreda" fakturiše tamo na severni deo, da li imate informacije o tome? Možete li pojasniti povlačenje energije iz međunarodne interkonekcije? Što se tiče nadoknade potrošača, to se ne bi trebalo desiti iz budžeta Kosova, jer su i ta sredstva građana Kosova, ali da se pronađe drugi način za nadoknadu, uzimajući u obzir i razvojni fond za sever.

Arsim Janova, RUE, objasnio je da mi znamo koliko je Kosovo snabdevalo i za to imamo evidenciju a da li je i Srbija snabdevala, za to nemamo evidenciju, nemamo izvora. Što se tiče fakturisanja na severu, imamo činjenice da postoji fakturisanje, ali se ne zna nivo naplate. Na severnom delu je kompanija koja održava mrežu električne energije. Godišnji trošak za sever je 10 miliona evra godišnje. Da bi omogućili fakturisanje na severnom delu, država bi trebala stvoriti uslove za rad u tom delu.

Iliir Shala, KOSTT, objasnio je da od 2. decembra 2017. godine KOSTT nije kupio električnu energiju za snabdevanje na severu zbog odluke suda. RUE je za troškove na severu zadužio KOSTT. Stoga, kako bi snabdevali sever električnom energijom, KOSTT je povukao električnu energiju iz međunarodne interkonekcije, jer nismo mogli kupiti energiju u nedostatku finansijskih sredstava. Deo povučene energije iz međunarodne interkonekcije, vratićemo kupovinom viška od KEK-a. KEK nije proizvodio dovoljno kako bi mogli uzimati od KEK-a. Dobili smo pismo od ENTSO-E da se prekine povlačenje električne energije iz međunarodne interkonekcije, jer se remeti transmisija električne energije. Rešavanje ovog problema je da se izdvoji budžet od strane Vlade. Ako ne prekinemo povlačenje električne energije iz međunarodne interkonekcije, rizikujemo prekidanje interkonektivne linije i Kosovo da ostane u mraku, jer ni blokovi kosovskih elektrana ne mogu početi da rade bez interkonektivne linije. Što se tiče vraćanja povučene energije, ova energija neće se platiti, već će biti vraćena energija za energiju, ali kako bi kupili energiju koju trebamo vratiti, potrebna su finansijska sredstva.

Dardan Sejdiu, pitao je da li je ovaj energetska problem započet sudskom odlukom? Ova odluka o smanjenju fakture za 3,5% kada je doneta i kada je unesena u fakturi? Koji je model koji ste predložili Vladi da plati tu razliku?

Predsednica, naglasila je da kazne od međunarodne interkonekcije su direktno za Kosovo, dok KOSTT nije punopravni član ENTSO-E. Međutim Srbija se ne kažnjava zbog povlačenja električne energije sa Kosova, a korist od interkonekcije Kosova uzima Srbija, a ne Kosovo. Ovo je složen problem i uglavnom se odnosi na političke sporazume, koje Srbija ne sprovodi

Duda Balje, obratila se predstavnicima RUE govoreći da ne objašnjavate zašto je sud preduzeo mere i potencirala da su prekršena prava građana, jer su plaćali nešto što nisu potrošili.

"Elektroprivreda Srbija" ima dve firme na severu, građani kažu da su plaćali električnu energiju. Vlada je angažovala nemačkog stručnjaka da analizira kako izaći iz ove situacije.

Iliir Shala, KOSTT, naglasio je da fakturisanje i naplatu vrši KESCO, dok KOSTT samo sprovodi odluke RUE -a.

Arsim Janova, RUE, naveo je da li je bila zakonska odluka RUE-a, o tome će odlučiti sud. Problem je sada u rukama Vlade i Skupštine. Mi kao regulator samo sprovodimo zakon.

Mimoza Kusari-Lila, pitala je da li Kosovo može nastaviti da se suočava gubitkom nefakturisanja električne energije na severu? Da li se suočavate sa neposrednom energetsom krizom, uništenom reputacijom KOSTT-a i Kosova pred Evropskom energetsom zajednicom?

Gani Dreshaj, naglasio je da je potrebno angažovanje svih kako bi se pronašlo rešenje. Koliko ja imam informacija, Vlada je počela da se angažuje kako bi pronašla rešenje. Interesuje me gde je 44% energije koju sam platio državi? Postoji mogućnost da se uspostavi pravilo ako postoji angažovanje KOSTT-a, REO-a i Vlade.

Arsim Janova, RUE, rekao je da je KOSTT oštećen za 44%, jer 3,5% koje je uklonjeno iz fakturaa zbog severa, na neki način čini 44% prihoda od mreže KOSTT-a, a ne prihoda od potrošača. Za deo pregovora u Briselu mi kao regulator nismo deo tog procesa i ne možemo dati nikakav odgovor.

Iliir Shala, KOSTT, objasnio je da KOSTT nije kompanija koja vrši fakturisanje i naplatu, ovu odgovornost ima KESCO.

Duda Balje, pitala je koliko smo sprečeni kao Kosovo od strane Srbije na evropskom energetsom tržištu? Zahtev za registraciju je podnela kompanija sa severa, ali je odbijen jer nije bio u skladu sa zakonom Kosova.

Iliir Shala, KOSTT, istakao je da Srbija vrši opstrukciju za implementaciju sporazuma. Sporazumom je bilo da se "Elektroserver" registruje prema zakonima Kosova.

Hykmete Bajrami, razjasnila je da je kompanija sa severa nekoliko puta aplicirala, ali ne u skladu sa sporazumom i sa zakonima Kosova u KARB-u. Ona je zahtevala da se u buduće pozove ministar MER-a da pojasni odgovornost KEDS-a za severne opštine u okviru ugovora o privatizaciji.

Iliir Shala, KOSTT, objasnio je da sa poslednjeg sastanka u Briselu sa delegacijom iz Srbije nije došlo do bilo kakvog napretka. Jedino rešenje je da se registruje "Elektroserver" u skladu sa zakonima Kosova u KARB-u. Srbija, za međunarodnu transmisiju energije na kosovskim interkonektivnim linijama, dobija oko 9,7 miliona evra godišnje i do sada je taj iznos 52 miliona evra.

Arsim Janova, RUE, istakao je da mi kao RUE nismo videli ugovor o privatizaciji KEDS-a. KEDS ima licencu za celu teritoriju Kosova.

Hykmete Bajrami, pitala je da li postoji mogućnost da se preduzmu mere kako bi primorali Srbiju da sprovede sporazum? Da li postoji mogućnost da se prekine uzimanje miliona od strane Srbije za interkonekciju Kosova?

Iir Shala, KOSTT, odgovorio je da takva mogućnost ne postoji.

Nakon rasprave, Komisija je donela:

Zaključak

Komisija će nastaviti da poziva predstavnike RUE-a i KOSTT-a, kako bi se informisali o toku sprovođenja Sporazuma o energiji sa Srbijom i o preduzetim merama za prevazilaženje izazova koji se odnose na fakturisanje i naplatu na severu.

4. Razno

Tekuća pitanja

Sala Berisha-Shala, predsednica, obavestila je članove Komisije da će se sutra održati sednica Komisije, na kojoj će se razmotriti izveštaj sa preporukama na Nacrt zakona o metrologiji i Nacrt zakona o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usklađenosti, a na dnevnom redu će biti i razmatranje Predloga-odluke Vlade za članove odbora KAP-a.

Komisija je podržala predlog predsednice.

Sednica je završena u 11:45 časova.

Pripremila:

Jedinica za podršku Komisiji.

Predsednica Komisije,

Sala BERISHA SHALA